

Aiete
Kultur Etxea

2024

AIETE Kultur Etxea

Euskal Herriko 40 Emakume erakusketa

Aiete Kultur Etxea, ilustrazioan, bakean eta giza eskubideetan espezializatuta egoteagatik ezaguna dena, gero eta gehiago ari da finkatzen sortzaileentzako eta, oro har, jende guztiarentzako erreferente gisa. 2024an, Aiete Kultur Etxea funtsezko eszenatoki bihurtu zen, non hiriko ekimenak eta garapen eta eraldaketa betean dagoen auzo gazte baten berezko dinamikak konbinatu ziren. Lantxanbe bizilagunen elkarteak indartu egin zuen bere kultura-eskaintza, hilabetero gero eta izen handiagoa hartzen ari den hitzordu batekin; horrela, egile-zinema, literatura eta arte zikloak ekarri zituzten auzora. Era berean, auzoko parkeko Topalekun egoitza duen Erretiratuen Elkarteak, jarduera gehiago antolatu zuen, Kultur Etxearekin zein Euskara Batzordearekin zuen lankidetzara indartzuz.

Aiete Kultur Etxean antolatutako erakusketak bat datoz **2030 Agendaren** garapen jasangarriko helburuekin, kultura-eskubideen garrantzia nabarmentzen delarik. Jorratutako gaien artean, nabarmentzekoak dira genero-berdintasunaren sustapena, emakume eta neskatilen ahalduntzea, herrialde barruko zein herrialdeen arteko desberdinkerien murrizpena, eta hiri eta komunitate

ekitativo, baketsu eta inklusiboen aldeko ekintza. Kontsumo eta ekoizpen arduratsuko patroiekin lotutako alderdiak ere landu ziren, eta naturarekiko errespetuzko bizitza-estiloekin lotutakoak.

Erakusketei dagokienez, nabarmenenetako bat - izan zuen harreragatik eta oihartzunagatik- Beta argitaletxearen **Gipuzkoako Emakumeak** izan zen, irakurketa errazeko **Euskal Herriko 40 Emakume** liburuan oinarritutakoa, **Cira Cresporen** testuekin eta **Elena Ciordiaren** ilustrazioekin. Idazkuntzari, pinturari, pedagogiari, kirolari, kazetaritzari, bertsolaritzari eta beste hainbat esparruri ekarpen garrantzitsua egin dioten Gipuzkoako emakumeak eta kolektiboak goraipatzen ditu erakusketak, hainbat figura nabarmenduz, hala nola **Bizenta Mogel**, **Asun Baltzola**, **Elbira Zipitria**, **Lourdes Iriondo** eta **Menchu Gal**.

Ikuspegi inklusibo batekin, irakurketa errazeko tresnak erabili zituen erakusketak; era horretan, ulermen-zailtasunak dituzten pertsonei egokitu zien bere edukia. **Beta argitaletxearekiko** lankidetzari esker, ekoizpen propioko ekimen hau Euskal Herriaren historian arrastoa utzi duten emakumeei egindako omenaldia izan zen.

Giza Eskubideen Zinemaldiaren testuinguruan, **Pakistan: Indusen ibaibideak** erakusketa aurkeztu zuen Donostia Kulturak. Erakusketa horretan, **Igone Mariezkurrena** kazetari eta antropologoak herrialde horretara egindako bidaietan ikusi eta dokumentatutako errealitateen isla ezagutu ahal izan zuten bisitariak. Guztiak ere klima-aldaketak Indus ibaiaren arroan bizi direnen bizitzetan eragiten duen inpaktuaren ingurukoak, hala nola glaziarren atzerapena, uholdeak, ur-baliabideen kutsadura, lehorteak eta natura-baliabideen pribatizazioa.

Aiete Kultur Etxean udan aurkeztutako erakusketak Nobel Saridun **Ernest Hemingway** idazle eta kazetari estatubatuarra ia lau hamarralditan zehar Euskal Herriarekin izan zuen lotura estua erakusten zuen. Gernikako Euskal Herria Museoak eta Donostia Kulturak antolatu zuten erakusketa Bizkaiko Foru Aldundiarekin, Donostian eta Bilbon Hemingwayri buruzko Nazioarteko Biurteko XX. Biltzarrearekin bat eginez.

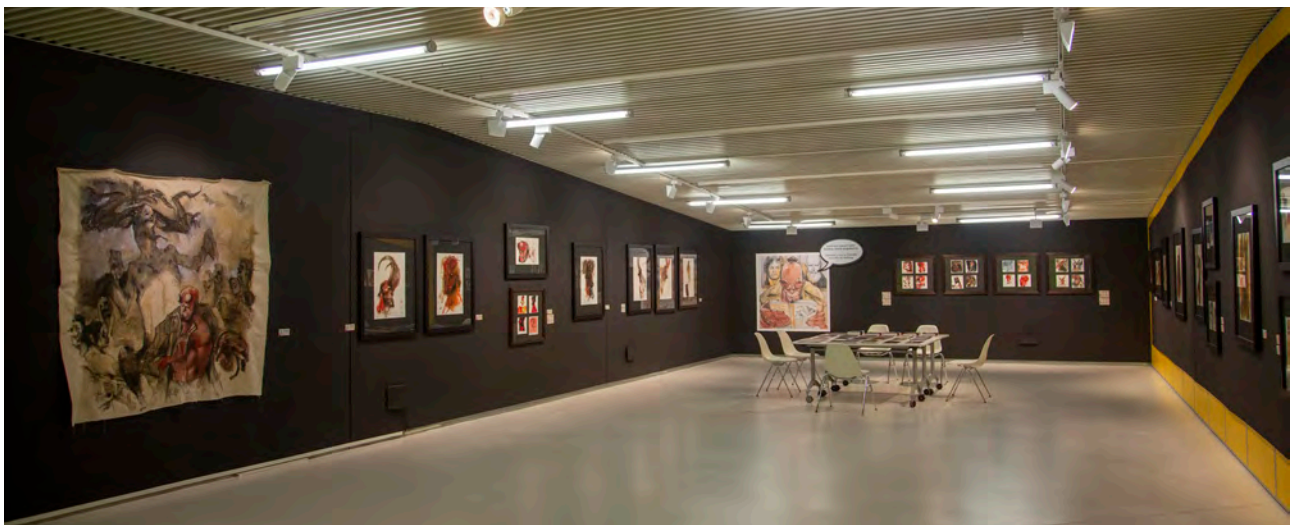
Edukien artean, **Martha Gellhorn** gerra-korrespontsal eta Hemingwayren emazte-ohiaren kontakizuna nabarmendu zen; La Habanan euskal pilotariekin igarotako festa gau bat ekarri zuen gogora, idazleari eta hark euskal kulturarekin zuen konexioari buruzko ikuspuntu pertsonal eta aberasgarria eskainiz.

Hiri ikuspegi batetik, hainbat erakusketa bultzatu zen Donostiako beste departamentu eta jaialdi batzuekin batera. Horrela, Aiete Kultur Etxeak, Donostiako Beldurrezko eta Fantasiatzko Zinema Jaialdiarekin eta Donostia Kulturarekin batera, **Goya - Hellboy: Munstroen ikonografia Stéphane Levalloisen eskutik** erakusketa aurkeztu zuen.

Asier Mensuro izan zen Afundación-Obra Social ABANCAk antolatutako erakusketa honen komisarioa, eta **Goyaren** ikonografia fantastikoaren berrinterpretazioa eskaini zuen, **Stéphane Levallois** frantziar artista ezagunaren ikuspegitik. XIX. mendeko munstroen eta Hollywood garaikidekoen arteko konexio liluragarria arakatzen zuen erakusketak, **Mike Mignolak** sortutako Hellboy komiki-pertsonaia ikonikoaren bitartez.

Pakistan: Indusen ibaibideak erakusketa

Goya-Hellboy: Munstroen ikonografia Stéphane Levalloisen eskutik erakusketa

Paperezko arimadun istorioak erakusketa, Mila García

Raquel Samitier, Ilustratzailearen Txokoan

Donostia Kulturaren Literaktum Jaialdiaren barruan, **Mila García** artista nafarraren **Paperezko arimadun istorioak** erakusketa aurkeztu zen. Paperez sortutako unibertso magikoetara eramaten zuen ikuslea erakusketak, *Alizia herrialde miresgarrian* lanaren bertsio delikatu modura, non egilearen maisutasuna, teknika eta arima pertsonaia eta objektuen xehetasunetan ikusten diren, baita paleta kromatikoaren erabilera fin eta orekatuan ere. Pieza horiek erabat dira artisau-erakoak, eta gauza txikiak munduak laburbiltzeko eta istorio ahaztezinak kontatzeko gai diren espazio gisa duten balioa aldarrikatzen dute.

Urtea amaitzeko, **Ijitoak Gipuzkoan** erakusketa egin zen. Ijito herriak XIX. mendetik gaur egun arte Euskal Herrian duen historiaren gaia jorratzen zuen erakusketak, Gipuzkoaren kasua erdigunean jarriz. 45 argazki erakusten ziren, baita aldizkariak eta hainbat adituren liburuak eta liburuxkak ere.

Hainbat artista izan ziren protagonista Ilustratzailearen Txokoan, euskal irudigintzaren sormen-unibertsoari balioa emateko Aieten sortutako espazioan, hala nola **Maitane Bautista**, **Mai Egurza**, **Raquel Samitier**, **Aritz Trueba** eta **Olaia Martinez**.

Programatzeko erabiltzen den beste espazio bat Txoko Urdina da; beste eragile sozial eta herritar batzuekin lankidetzan egiten diren erakusketak jartzen dira espazio horretan. Horrela, 2024an, Aieteko **Axular Lizeoarekin** eta auzoari buruzko *Aiete-Land* bere proiektuarekin eta, *2030 Agenda Aieten* egitasmoaren testuinguruan, **Cristina Enea Fundazioarekin** kolaboratu zuen Aiete Kultur Etxeak.

Bestalde, auzoko eragileekin ere aritu zen elkarlanean, hala nola **Emaús-Munto** Fundazioarekin; **Fusio birziklatua** erakusketa jarri zuen fundazio horrek, birziklatutako materialekin jantzitako manikiz osatutakoa. Eguneko zentroko parte-hartzaileek eurek egin zituzten pieza horiek. **Dbus** udal enpresaren Eguberrietako marrazki-lehiaketako saridunen ohiko hautaketarekin amaitu zen urtea.

Aieteko jaien barruan, **Bertso Jira** egin zen. **Maialen Lujanbio** eta **Beñat Gaztelumendi** bertsolariak auzoko kaleetan barrena ibili ziren, udal txistulariekin eta Kantu-jirako kideekin batera.

Herritar askoren eskariari erantzunez, eta Aieteko parkearen inguruko ezagutza sakontzeko helburuz, **Aieteko mezu sekretuaren bila** proiektua garatu zen, Cristina Enea Fundazioarekin lankidetzan. Horretarako, **Aitziber Alonso** ilustratzailearen sormena eta sentsibiltatea izan genuen lagun; parkearen mapa artistiko eta ludiko bat diseinatu zuen berak, parkearen historia eta natura-aberastasuna arakatzera gonbidatzen gintuena, pista eta proba interaktiboen bitartez.

Bertako artistak protagonista dituen **Musiklasik** musika klasiko zikloak Easo Abesbatzaren emanaldi bikain batekin inauguratu zuen urteko programazioa. Ondoren, **Claudia Besné** harpa-jotzailea izan genuen; musikan zeharreko ibilaldi liluragarria eskaini zuen, gaur egunera artekoa. Urtea amaitzeko, **Alize Mendizabal** klabezin-jotzaileak eta **Alejandro Martinez** biolontxelo-jotzaileak osatutako duoak atsegin handia eman zion publikoari, interpretazio bikain batekin. Oso harrera ona izan zuen zikloak; emanaldien kalitate artistikoa eta tokiko musika-talentuari balioa ematen dion egitarau honen aberastasuna nabarmendu zuten entzuleek.

Misterioa, Tomaxen abenturak

Urtean zehar, egitarau anitzaz gozatu ahal izan zuten familiek Aiete Kultur Etxean; nabarmentzekoa da hurrei zuzendutako 72 film inguru eskaini zirela, euskaraz eta gazteleraz. Asteburuetan eta opor-aldietan antolatu ziren saio horiek, eta 1.000 lagun inguru erakarri zituzten; horrela, finkatu egin dira, txikienentzako eta haien familientzako kalitatezko kultura-aukera eskuragarri gisa.

Haur-antzerkiko programazioak aukera zabala eskaini zuen, haurrak irudimenez, ikaskuntzaz eta entretenimenduz betetako istorioekin erakarriz. Proposamenen artean, **Misterioa ikasgelan** eta **Tomaxen abenturak** izan ziren aipagarrienak, publikoa abentura misteriotsu eta zirrargarrietan murgiltzera gonbidatuz. Magiak ere izan zuen bere lekua, **Marsel Magoaren Magiaderia absolutuak** lanarekin; haurrak txundituta utzi zituen bere ikuskizunarekin.

Claudia Besné, Musiklasik

Hezkuntza- eta gizarte-balioekiko konpromisoa ere agerian gelditu zen, hainbat obrarekin, hala nola **Eidabe** taldearen **Piztu! EmakumeON energia** eta Liburuaren Egunaren harira aurkeztutako **Didau teatroa** konpainiaren **Hazia** ikuskizunekin. Bestelako proposamenak ere izan genituen, besteak beste, **Potxin eta Patxin** pailazoaren **Herri tropikala**, Munto plazan aire zabalean eskaini zena, eta **Erre produkzioak** konpainiaren **Piraten istorio bat**. Zikloa ixteko, **Anita Maravillasen Pintto, Pintto** ikusteko aukera izan genuen Literaktum Txikia programaren barruan, eta **Tomaxen Abenturak-en Azken festa** antzezlan. Antzezlan horien guztien aniztasunak eta kalitateak kultur etxeak haur-antzerkia kultura- eta hezkuntza-tresna gisa sustatzearekin duen konpromisoa azpimarratu zuten.

Urtean zehar, erabiltzaileen komunitatea indartzen jarraitu zuen Aieteko **liburutegiak**, eta erantzun positiboa jaso zuen parte-hartzaileengandik. Haurrentzako asteroko programazioari eutsi zion liburutegiak, hala nola **Liburu Baby Kluba**, **Zeu irakurle gu kontalari**, **Ipuinaren ordua** eta gure inguruneko ikastetxeen bisitekin. Gainera, modu aktiboan hartu genuen parte **Nur** liburuei eskainitako ilustrazio lehiaketa antolatzen; **Literaktum Txikia** ekimenaren barruan egin zen lehiaketa hori, udal liburutegien sare osoan.

Ikastaroei dagokienez, pandero, joskintza eta yoga ikastaroak nabarmendu ziren, bai eta hainbat gairen inguruko egile-ikastaroak ere. Historiari buruzko ikastaroa eman zuten **Maria José Noainek** eta **Mikel Alberdik**, geografiari buruzkoa **Asier Hilariok**, haur-psikologiaren ingurukoa **Nerea Mendizabalek**, eta baso-bainuak egin ziren Aieteko parkean, Cristina-Enea Fundazioarekin lankidetzan.

Poltsiko Antzerkiak harrera bikaina izan zuen; bi gune zabaletan eskaini ziren ikuskizunak, El Fogón de Miramon jatetxean eta Campus Bera-Bera tabernan, arte eszenikoak tokiko komunitatearentzako hurbilekoak eta irisgarriak diren espazioetan sustatzearekin dagoen konpromisoa azpimarratuz. **Paco en la Luna** artistak formatu txikiko antzerki-esperientzia bat eskaini zuen, eta **Peio Rivas** magoak txundituta utzi zuen publikoa bere magia interaktiboarekin, harridurazko eta hurbileko giroa sortuz.

Pintto Pintto, Anita Maravillas

Peio Rivas, Teatro de Bolsillo

2024an zehar, Aiete Kultur Etxearekin kolaboratzen jarraitu zuen **Haurtxokoak** hainbat programatan, hala nola Literaktum Txikian eta Giza Eskubideekin lotutako erakusketan, ilustrazioko tailerrekin eta beste jarduera batzuekin. **Gaztelekuaren** kasuan, auzoko gazte askok erabili zuen, eta udan Udaleko Euskara Sailaren udalekuetarako laga zen espazioa.

Aiete Kultur Etxean, hurbiltasun fisiko lagungarria izan zen interakzio sozialerako eta pertsona arteko interakziorako, gizarte-kohesioa eta auzoaren identitate kolektiboa indartzeko funtsezko tresna bihurtuz. Horregatik, lehenetsuna eman zitzaion tokiko kultura-eragileekiko etengabeko elkarrizketari, lurraldea eta komunitatea izan baitziren eguneroko lanaren muina, betiere bizilagunen eta inguruneko kultura-jardueren arteko harremana eraikitza eta indartzera bideratuta.

JARDUERAK

13

Antzerkia (emanaldiak)
Erabiltzaileak: 1.302

0

Dantza (emanaldiak)
Erabiltzaileak: 0

3

Musika (kontzertuak)
Erabiltzaileak: 319

74

Zinema (emanaldiak)
Erabiltzaileak: 2.000

4

Hitzaldiak eta mahai-inguruak
Erabiltzaileak: 245

16

Erakusketak
Erabiltzaileak: 12.307

70

Bilerak eta elkarten ekitaldiak
Erabiltzaileak: 7.096

114

Liburutegiko jarduerak
Erabiltzaileak: 1.871

0

Plus 55
Erabiltzaileak: 0

75

Gaztelekua
Erabiltzaileak: 1.403

169

Haurtxokoa
Erabiltzaileak: 3.860

0

Bestelakoak
Erabiltzaileak: 0

Guztira
538
jarduera
30.403
erabiltzaile

7

ZERBITZUAK

51.138

bisitaldi
Liburutegia

0

bisitaldi
Ikasgela

1.403

bisitaldi
Gaztelekua

3.860

bisitaldi
Haurtxokoa

0

bisitaldi
KZgunea (Nabigazioak)

0

bisitaldi
Altzako bilduma

0

bisitaldi
Altzako bilduma web

0

bisitaldi
DK Irratia web

0

bisitaldi
Ispilu beltza magazine-podcasts

0

bisitaldi
Bideo tailerra

0

bisitaldi
Musikagela

0

bisitaldi
Musika Eskola

0

bisitaldi
Plus 55

Guztira
56.401
BISITALDI

PRESTAKUNTZA

Ikastaro-
eskaintza Osatutako
ikastaroak Erabiltzaileak Emakumeak Gizonak

GUZTIRA	103	60	879	660	219
2023-2024 IKASTAROAK	50	28	455	324	131
Ikasturte osokoak (2023ko urria - 2024ko maiatza)					
Egile-ikastaroak					
Euskaraz	1	1	13	7	5
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	21	7	89	67	23
Gaztelaniaz	17	13	196	169	27
Bigarren lauhilekoko ikastaroak (2024ko otsailean hasita)					
Egile-ikastaroak					
Euskaraz	1	1	13	7	6
Gaztelaniaz	4	2	75	47	28
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	1	0	0	0	0
Gaztelaniaz	5	4	69	27	42
2024-2025 IKASTAROAK	53	32	424	336	88
Ikasturte osokoak (2024ko urria-2025eko maiatza)					
Musikagela, Larrotxene Bideo, DK Irratia					
Euskaraz	0	0	0	0	0
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	20	7	101	85	16
Gaztelaniaz	20	16	211	181	30
Lehenengo lauhilekoko ikastaroak (2024ko urria-abendua)					
Musikagela, Larrotxene Bideo, DK Irratia					
Euskaraz	3	2	26	17	9
Gaztelaniaz	5	4	47	33	14
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	5	3	39	20	19
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
IKASTARO PUNTUALAK	0	0	0	0	0
Tailer, mintegi eta masterclassak					
Euskaraz	0	0	0	0	0
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
KZgunearen IKASTAROAK	0	0	0	0	0
BESTE ERAKUNDEAK KZgunean	0	0	0	0	0

KULTUR ETXERA egindako bisitak
Guztira 97.876